

Đáp án bài 73 trang 40 SGK toán đại số lớp 9 tập 1

Đề bài:

Rút gọn rồi tính giá trị của các biểu thức sau

a) $\sqrt{-9a} - \sqrt{9 + 12a + 4a^2}$ tại $a = -9$

b) $1 + \frac{3m}{m-2} \sqrt{m^2 - 4m + 4}$ tại $m = 1,5$

c) $\sqrt{1 - 10a + 25a^2} - 4a$ tại $a = \sqrt{2}$

d) $4x - \sqrt{9x^2 + 6x + 1}$ tại $x = -\sqrt{3}$

Đáp án:

a)

$$\begin{aligned} & \sqrt{-9a} - \sqrt{9 + 12a + 4a^2} \\ &= \sqrt{3^2 \cdot (-a)} - \sqrt{(3 + 2a)^2} \\ &= 3\sqrt{-a} - |3 + 2a| \\ &= 3\sqrt{9} - |3 + 2 \cdot (-9)| \\ &= 3 \cdot 3 - 15 = -6 \end{aligned}$$

b)

$$\begin{aligned} & 1 + \frac{3m}{m-2} \sqrt{m^2 - 4m + 4} \\ &= 1 + \frac{3m}{m-2} \sqrt{(m-2)^2} \\ &= 1 + \frac{3m|m-2|}{m-2} \\ &= \begin{cases} 1 + 3m & (\text{với } : m - 2 > 0) \\ 1 - 3m & (\text{với } : m - 2 < 0) \end{cases} \\ &= \begin{cases} 1 + 3m & (\text{với } : m > 2) \\ 1 - 3m & (\text{với } : m < 2) \end{cases} \end{aligned}$$

$m = 1,5 < 2$. Vậy giá trị biểu thức tại $m = 1,5$ là $1 - 3m = 1 - 3 \cdot 1,5 = -3,5$

c)

$$\begin{aligned} & \sqrt{1 - 10a + 25a^2} - 4a \\ &= \sqrt{(1 - 5a)^2} - 4a \\ &= |1 - 5a| - 4a \\ &= \begin{cases} 1 - 5a - 4a & (\text{với : } 1 - 5a \geq 0) \\ 5a - 1 - 4a & (\text{với : } 1 - 5a < 0) \end{cases} \\ &= \begin{cases} 1 - 9a & (\text{với : } -5a \geq -1) \\ a - 1 & (\text{với : } -5a < -1) \end{cases} \\ &= \begin{cases} 1 - 9a & (\text{với : } a \leq \frac{1}{5}) \\ a - 1 & (\text{với : } a > \frac{1}{5}) \end{cases} \end{aligned}$$

$\sqrt{2} > \frac{1}{5}$. Vậy giá trị của biểu thức tại $a = \sqrt{2}$ là $a - 1 = \sqrt{2} - 1$

d)

$$\begin{aligned} & 4x - \sqrt{9x^2 + 6x + 1} \\ &= 4x - \sqrt{(3x + 1)^2} \\ &= 4x - |3x + 1| \\ &= \begin{cases} 4x - (3x + 1) & (\text{với : } 3x + 1 \geq 0) \\ 4x + (3x + 1) & (\text{với : } 3x + 1 < 0) \end{cases} \\ &= \begin{cases} 4x - 3x - 1 & (\text{với : } 3x \geq -1) \\ 4x + 3x + 1 & (\text{với : } 3x < -1) \end{cases} \\ &= \begin{cases} x - 1 & (\text{với : } x \geq -\frac{1}{3}) \\ 7x + 1 & (\text{với : } x < -\frac{1}{3}) \end{cases} \end{aligned}$$

Vì $-\sqrt{3} < -\frac{1}{3}$. Giá trị của biểu thức tại $x = -\sqrt{3}$ là $7 \cdot (-\sqrt{3}) + 1 = -7\sqrt{3} + 1$